1908 № 2581.
KI 1407
KI 1407
Библиотека Института Востоковедения Академии Наук СССР
Печать Азиатского Музея · SIG. MUS. ASIAT.

مشهور حکایەلر یازوچی آندرسین‌نڭ ترجمهٔ حالی

یاخشی جانلار

محرری آ. آلیکساندروف

مترجم: احمد کرم بن ایرعلی کاییبیشوف

ناشری میرزا ابراهیم ولی‌الله اوغلی تیریغولف.

КАЗАНЬ.
Типографія Домбровскаго.
1908 г.

مشهور حکایه‌لر یازوچی «هانس آندرسین» نك ترجمه حالی.

اندرسین بیك بختلی هم دنیاغه بیك سیراك كیله تورغان کشیلردن صانالادر. اول اوزینك یاش وقتده‌غی اویلارینك درست بولوب چققانون کورکان کشی‌در. اول فیئونیی آطه‌سنده اودینزی شهرنده نادان هم قارا جماعت آراسنده اوسکان. آتاسی بیك فقیر باشماقچی ایکان. اندرسین عمرینك اوّل وقتلرنده آتاسی اوینده تورغان. هانس بالا وقتنده بیك یمسز اوزون بورونلی هم بیك یابق ایدی. هروقت بیك تیره‌ن اویغه باتوب یوری ایدی. شونك ایچونده آنك نیندای کشی ایدکون آڭلاماغان کشیلر (مسخره) تورلیچه حقارت قیله‌لر هم قصه‌لر ایکان. آدینزی خلقی قارا خلق بولغانغه اندرسینکه علم ومعرفت بیرردای کشی بولماغان آلای بولسه‌ده آنك فکری یاشندن اوك آچلغان

بالا وقتنده‌غی اوینلری ابیلرنك حکایه‌لری هم اودینزه
خلقینك ایسکیدن قالغان عادتلری همه‌سی فکر آچلوینه
سبب بولغانلر . کیچکنه عانص آتاسی اولکاچ ١٤ یاشده
وقت چیت شهرگه اوقورغه کیترگه حاضرلنه باشلاغان
آتاسی یبر ماسکه‌بیك طرشه ایکان « آنده باروب‌نی
چغاروروسك ؟» دیه‌ایکان .

آندرسین » شهرت چغارورمن فقیرلکده اوسوب
شهرت تاپقان کشیلر بیك کوب لکن اول همه‌سون
کوتاررگه کیراك شهرت صوڭره تابلادر » دییه ایکان .

آخرنده عانص بیك یغلاب، اوتنه باشلاغاچ آتاسی
رضابولسه‌ده اوّل باغوچی کیتردی .

باغوچی قارچق : « اوغلك بیك ضورشهرت ایاسی
بولور هم اودینزه‌ده آنڭ اسمینه بیراملر یاصارلار ،،
دیکان . آتاسی : استیفمین کبی تکوچی بولسه‌ده
یارار ایدی مین شوندن آرتقنی تلاماس ایدوم ،،
دیوب یغلاغاندن اوغلینه کیترگه رخصت بیرکان آندریسن
آتاسینڭ ایسکی طونن کیوب ١٣ دالیرا (٢٤ صوم)
بله قوپنهاغ شهرینه بخت هم شهرت ازلرگه چغوب

کیتکان فقیر باشماقچی مالاینگ کیله چکده نیندای قایغولار هم جفالر کوره چه گی کورنوب تورا ایدی . لکن غانص آچلقنی صووقنی کوب کورکانگه آگارغه توزارادای ایدی .

مکتبکه بیك مشقت ایله الکدی آنلده برده صانغه صانا میلر هم حقارت قیله‌لر ایدی .

مکتبلاوقغان وقتنده رومانلر حکایه‌لر شعرلر یازارغه هم باصلررغه‌توتندی. آندین صگره‌بواشلری‌بازویالغشلرون (. грам.ошиб) صاناب تروچی معلملرگه برده اوخشامی ایدی .

۱۸۳۵ نچی یلدا آندریسیننگ رومانلرینگ اوّل باصمالری دنیاغه چقدی کوب کشی بوحرر آرتقه تابا آطلادی یوق حکایه‌لر یازارغه باشلادی دیلر ایدی

عییورغ براندیص : آندای نرسه‌لر یازو اچونده همت ایاسی بولورغه یره‌کلی بولورغه هم کرشکان اشکده مقید بولوب اوچینه چغارغه طرشورغه‌کیراك ›› دیدی .

کوب کشیلر هجوم قیلسه‌لرده آندریسین بیك توزم بولغانغه کوره‌بر نیلدیمدی.

آخرنك بتون دنیاغه فاش بولدی قایابارسه آنك چچکلر سیبوب هم شعرلر ایتوب قارشی آلا باشلادیلر. کوب عمرلرگه بودره‌جه‌گه یتشو میسر بولماغان 1867 نچی یلنك (اودینزه) ده آندریسین نامنه بیك ضور بیرام یاصاغانلر شهرنی نورلی چچکلرایله بیزه‌کانلر هم علم‌لر ایله تولترغانلر مکتب مدرسه‌ارده اوقوتوقتالوب شاکردلر بیرام ایتکانلر آشخانه‌ارده فقیرلرگه آشامق اچمك بوشلای بولغان کوب یرارده ریچلر سویلاکانلر هم آندریسین شعرلرون ایتوب یورکانلر. اگر آندریسین اوزینك جنازه‌سینك چقغانون قاری آلسه ایدی اوزینڭ غروبی تیره سنده مملکت الوغلرینك یغلاشوب ازانقانلرون کورر ایدی.

شاعر آندریسین جنابلری سلامت وقتنك ده بیك ظورحرمت کورکان. آنك اثرلری هرکمنك دقتون جلب ایته‌در ومعرفت ایالری آندریسین رومانلرینك قدرون بیك بله‌لر. آنك اثرلرندن بیك تأثیرلی لری: (آنا) (قالاقول) (ساندوغاچ) دیکانلر. آندریسین کشی اوزینك همتی آرقاسنده فقیرلکدن هم قارانغولقدن راحتکه هم یاقتیلقغه چغووی حقنك یازارغه بیك سویه ایکان بارتیل تورقالدسین برله

شاعر شیللرنینگ حاللری ده شوندایوق آلارده عمرلرینینگ اوّل وقتلرنینگ کوب مشقتلر چیککانلر هم جفالر تارتقانلر.

(قوتسز اوردانینگ بالاسی) دیکان رومانینگ آندریسین یره کلی کیشی ترکلکنینگ آغرلغی ایله نچوک کره شوی هم نچوک بوکره شنینگ هیگوب آق قوشقه دیله نون یازادر اول آق قوش آندریسین اوزیدر. آندریسین: «مینینم عمرم بر هیبت حکایه کبیدر.» دی. اگر بالا وقتمینگ فییه کیلوب:

«اوزگه اوخشاغان یامنی اختیار قیلمینگ سیکا بولوشورمن هم صاقلارمون» دیه ایدی من موندای بختلی بولماغان بولور ایدم» دیدی منم ترکلکم بتون عالمگه اورنکدر هرکمگه بر مکتب نینگ معلمی یول کورسته در من ابتدائی مکتبده معلم بولغان چاغمده شاکردلرنینگ آندریسین حکایه لرینه نچوک قاراولرون بیک تجربه قیلدم آنینگ حکایه لری ایله بیک اثرلنه لر. من آندریسین حکایه لرون بیک کوب اوقودم هم کوب یرده بالالرغه ده اوقوب کورساتدم. آندریسین نینگ (قوتسز اوردک بالاسی) نام کتابینگ غی قوتسز اوردک بالاسینینگ آق قوشقه ایله نوی شاکردلری بیک عجب لندره در.

اون یللق تعلیمنك هر یلنك آندریسین (ساندوغاچ) اسملی اثرون هم باشقه لرونك اوقی ایدم هر اوقوونك بیك اخلاص برله طنگلیلار ایدی.

(آندریسیننك اثرلری هر مکتب کتب خانه سنده بولق لازمدر هر معلم اوزینك شاکردلرینه آنك حکایه لرون اوقب چغارغه بورچلیدر)

شقسز اور ده‌ك بابکاسی.

ماتورجای کونلرنك آوللرده خصوصا آرشلار صارغایب صلی لار یاشارکان وقتلرده بیك راحت بولا.

یراق اورمانلر اورتاسنك کمش کبی کول لر یالتری.

نچك یاملی ماتور بولماسون؟ قویاش یاقتی نورلاری برلن قزدرایلی ییل لر ایسه جانغه طنچلق کوکلگه راحت بولا.

شوندای ماتور جای کونلرنده یراق صو بوینك یاشل ارکمانلر آستونك بر یاش اورده‌ك یومرقه صالوب نچه وقتلر باصوب بالالار چغاردی، بالالاری بیك ماتور کورکاملر ایدی، لکن برسی بیك یامسز قیاقتك بولغانلقدن ایبداش بالالاری یاراتمای لار ایدی حتی آناسیك بونی

يار اتمايچى قاپچانغنه اوله‌ر ايكان ديب يورى ايدى.

قوش قورتلار آزبارينه كيلوب كركاچ «سين نيندا اين شقسز» ديوب مسكين بابكانك اوستنه منوب تالايلار ايدى بيچاره نى اشلرگه بلماينچه آبتراب بر ياقغه كيتوب تيلمروب كنه قاراب اوطرا ايدى

قوش قورتلارنى آشاتورغه چقغان كشيلرده «هى شقسز» ديب آياقلارى برله تيبوب يباره‌لر ايدى.

مسكين بابكا «بيب، بيب!» ديب بر چيتكه كيتوبكنه قاراب تورا ايدى. اوزن باشقه قوش قورتلرغه كورسه تورگه‌ده اويالا ايدى. مسكين بابكا «مين ايندى بولارنك ظالملقلرينه چداى آلميم» ديب قويمه آشه اوچب چقدى.

آنى كوروايله اره‌مه‌لكده‌گى قوشلر بيك قورقشوب پرلداشوب اوچوب كيتديلر.

مسكين بابكا بولارنك اوچوون كوركاچ «مينم شقسزلقمدن قورقب اوچديلار» ديب اويلاديك كوزون يومب آلغه‌طابا يوكردى، برصازلقغه كيلاب يتب حالى بتكانلكدن شونده برتون اوطردى.

ایرته برله بوشقسزنی کورب قراورده‌کلری صورادیلر:
«قایدن کیلدنگ، نیندای بیک یامسز قوش سین» دیدیلر.
مسکین بابکا یامسز لکینه بیک افتانب نی گنه اشلرم ایکان
ایندی دیب تورغانده ایکی قرقازی اوچوب توشوب مونک
یانینه کیلوب «سین نیندای شقسز قوش» دیوب صورادیلر.
مسکین بابکا کوزلری یاش ایله تولب «مینم اورده‌ک ایکانلکمنی
طانمایلرده شول قدر یامسزمن ایکان مین» دیب اویلاب
تورغانده یانندغی قازلارنی آتوب یبردیار، قازلارننک قانی
ایله صو قب قزل بولدی مسکین بابکاده بواشلرگه بیک
آبتراب حالسز بولوب قالدی، شول آراده اتلر چابشوب
کیلوب اورده‌ک بالاسینی اسکاب قارادیلر ,,تفو! نیندای
شقسز جانوار» دیب چابشوب کیتدیلر.
مسکین بابکا اتلر کیلوب ایسکاکانده طاش کبی قاتمش ایدی
آلار کیتکاچ « ای خدایم میکانچک گنه شکر ایتارگه ده بلمیم
بو یامسز لکمنی میکا بیک یاردم ایتدی» دیب شادلانوب
آلغه طابایو کر وب کیتدی.
کیچکه طابا کوچکه گنه بر یمرلوب بتکان یور تقه کیلوب ایو

اچینه کردی. بو ایوده برقارتچق، طاوق هم قارت ماچی‌تورالار ایدی.

قارتچق طاوقنی قزم، ماچینی اوغلم دیب یوری ایدی، بولارننك هر ایکیسی‌نك هنری بولغانلقدن ماچی مرلدای هم بوکارلنه، طاوق قتقلدی هم کوکای صالا ایدی، شونك ایچون آلارنی قارتچق یاراته ایدی.

صوقر قارتچق ایوگه کرکان اورده‌ك بالاسین توتوب بیك سیمز کورکان لکدن «منه خدای بیردی میکامیمز اورده‌ك» دیوب آشاتا باشلادی لکن اورده‌ك بالاسین بارا بارا ماچی برله طاوق جبرلی باشلادیار هم قارتچق ده آشاتمای باشلادی.

اورده‌كنك صوده یوزوب یوریسی کیلکانلکدن کوب اویلاب تورمای نچه بوایودن چغب کیتوب صوغه باروب بیك راحتلنوب یوزوب اوزن بیك ایرکنلکده کوروب شادلغندن چومب چومب کیته در ایدی.

بو وقتده کوز کونی بولغانلقدن اورمانلارده یافراقلر صارغایدی کول‌لردن آق قوش‌لار آق قانات‌لارون مشرق‌دن مغرب‌که قدر یایب یای یاقلارغه دیگز

آرتلارينه اوچوب كيتديلر.

مسكين بابكانك يوراك لرى ئلله‌نى اشلاب كيتب اوزن اوزى بلمباينچه صوتوبينه چومب كيتدى.

تيره ياقدن صولار طوكا باشلاب بوبابكا اوزينه يوزوب يوررگه اورن قالدررغه تلأسه‌ده صووق آكارقار امادى، بار اتورغاچ صوبو تونلاى طوڭوب بتدى مسكين بابكا گه طوڭب اولرگه گنه قالدى.

شوشى صوبويندن بارا تورغان برآغاى بابكانك اوله رگه ياتقانون كوروب ايوينه آلوب قايتدى.

قوش كونلرى اوتوب آچيق ماتور يازكونلرى كيلوب يتدى، ماتور قوشلر اوچوب كيلوب باقچه‌لرده صايراشه بال قورتلرى چچك‌لر صايون اوچوب يوروب بال جييه باشلاديلر.

مسكين بابكانك يوره‌كى طاغى آشقنوب كيتدى بوقسق ايوده توراسى كيلمباينچه اوچوب چغوب كيتكاچ آغاى بالالارى بابكانك اوچوب كيتكانينى كوروب آرتوندن طاشلار طاياقلار يباروب چاقچاقنه به‌روب اوترماديلر،

مسکین بو اولمدن قور قوب اوجماح کبی بر باقچەدە کولـکە
کیلوب توشدی باقچەدە آلما آغاچلری چاچك آتالار
صاندوغاچ لارهوایا کغراتوب صایریلارایدی.

بو مسکین نه اشلرکه بلمایئچه تورغانده قامش آراسندن
اوجماح قوشی شکللی اوچ آق قوش آقرونغنه یوزوب
چقدیلر دەبوبابکایانینەکیلەباشلادیلر، مسکین قورقوندن
بولار مین مسکین شقسزنی طالارغەکیلەلر ایندی دیوب
اویلاب «بوندای اوصال قوش قورتلار آراسنده قینلقلر
کوروب تورغانچی شوشی اوجماح قوشلارندن اولووم
آرتعراق بولور» دیب قچقروب یبردی! «مەگز مینی
اوترگز» بوطاوشنی اشتکاچ آق قوشلار آبدراشوب بر برسنه
قاراشدیلار دە بابکا یانینە کیلوب آنی اورتەغه آلوب
بورونلاری ایله سویه باشلادیلر.

منه، عجب! کوزگی کبی کول اوستندەیوزکانلك، بابکامسکین
اوزینەقاراسه آق قوشلردن دەماتورراق بولغان.

شول آراده یار باشینه بالالار یوکروشوب کیلوب صوغه

تورلی آشی تورغان نرسه‌لر طاشلادیلر.
بالالار «طاغی بر آق قوش کیلکان» دیب قایتوب آنالارینه هم آتالارینه ایتدیلر، آلار کیلوب قاراب کوردیلر که بیک ماتوریاکا آق قوش بونک قارشوسنده الکاریگی آق قوشلر باشلارین بوگوب بیک الوغلاب تورالار.
بولار شولای الوغلاب تورسه‌لرده آلار قارشوسنده یاکا آق قوش اوزن اوزی الوغ کورمادی شفقتن وقتنده‌غی کبی بیک توباچیلکلی بولوب تورا ایدی.
مونه‌نچک بولا یخشی بولوچیلق بزلرده شولای بولوب یرساک یخشی بولور ایدی،
شوشی آق قوش کبی اوزکارب کیتساکده اولده‌گی حالمزی اونوتماسه‌ق ایدی نادانلق دن چغب عالم بولغاچ یاخود فقیرلکدن چغوب بای بولغاچ بوتونلای هوالنب کیتوب ایبده‌شلرمز طوغانلرمز ایله قاتناشونی طاشلامای‌نچه ممکن قدر آلار ایلن قاتناشوب برگه یاشاساق ایدی.
بوکتاب کورساته‌نچک کشی ایله اوزگنی توتارغه

کیرک کشینی نچار دیب صانغه صانامایتچه کیتماسکه کیراك

أندریسیننك اثرلری هر مکتب کتبخانه سنده بولمق لازمدر هر معلم اوزینك شاکردلرینه آنکه کایه لرون اوقوب چقارغه بورچلیدر.

ПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМ

6837

БИБЛІОТЕКА ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІИ НАУКЪ